

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΤΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ-ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

ΜΕ ΘΕΜΑ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΝΟΗΜΑΤΟΣ, ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:
ΠΑΙΓΝΙΩΔΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ-ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ-
ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΙΣ 03-06 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ο πολυφωνικός τόπος συνιστά μια βασική συνθήκη για την ανθρώπινη ύπαρξη και κατά συνέπεια αφορά άμεσα όλες τις επιστήμες (θετικές, κοινωνικές και ανθρωπιστικές) και συνδέεται στενά με την έννοια του διαλόγου (που ως τέτοιος δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια αλληλεπίδραση και συνδυασμός φωνών) που είναι κεντρική στο έργο του Mikhail Bakhtin και επίσης με την έννοια της ζώνης της εγγύτερης ανάπτυξης στην προσέγγιση του Lev Vygotsky και την έννοια του δυνητικού χώρου στην προσέγγιση του D.W. Winnicott. Ο διάλογος και το θεμέλιό του, που είναι ο πολυφωνικός τόπος και συνεργασία, είναι τόσο ένα γεγονός της ανθρώπινης ζωής όσο και, ταυτόχρονα, ένα ιδανικό και αξία για την οποία θα πρέπει να αγωνιζόμαστε να καλλιεργούμε μέσω της αγωγής, της διαπαιδαγώγησης, της εκπαίδευσης και γενικότερα της παιδείας. Έτσι, οι πολυφωνικοί τόποι, μπορεί να αφορούν για παράδειγμα στοχευμένες παιδαγωγικές, ψυχο-παιδαγωγικές, ψυχο-κινητικές, μουσικο-παιδαγωγικές, λογοτεχνικο-παιδαγωγικές, μουσειο-παιδαγωγικές, θεατρο-παιδαγωγικές, κ.ά. πρακτικές, μπορεί να αφορούν εικαστικές, σωματικές-κινητικές, επιτελεστικές, πολυτροπικές και άλλες καλλιτεχνικές προσεγγίσεις, μπορεί να αφορούν ιδιαίτερες ερευνητικές προοπτικές ή τρόπους ανάλυσης, ψυχοθεραπευτικές πρακτικές και προεκτάσεις τους αλλά και πολλά άλλα που βασίζονται σε μια δυναμική, δημιουργική ή/και παιγνιώδη αξιοποίηση της πολυφωνικότητας/διαλογικότητας.

Η έννοια του πολυφωνικού τόπου περιλαμβάνει τόσο μια οντολογική όσο και μια επιστημολογική, μεθοδολογική, κοινωνικο-ηθική αλλά και πολιτική και αισθητική κατανόηση. Συνιστά ένα αναδυόμενο και πάντα συγκεκριμένο διαπλεκόμενο δίκτυο υλικο-λογοθετικών συνιστωσών και πρακτικών, ένα «οντο-επιστημολογικό-ηθικό-πολιτικό» φαινόμενο της συζευγμένης ύπαρξης-γνώσης, που υλοποιείται ως ένα σύνθετο σύνολο προσφερόμενων δυνατοτήτων (affordances), εργαλείων και τεχνολογικών μέσων, ανθρώπινων όσο και μη ανθρώπινων επενεργειακών στοιχείων ή παραγόντων, των οποίων οι μεταξύ τους ενδο-δράσεις δημιουργούν ζώνες της εγγύτερης ανάπτυξης, δυνητικούς χώρους, γέφυρες συνεργασίας και σύνδεσης, συνθήκες πρόσβασης (διευκόλυνσης), συγκεκριμένους πόρους, ευκαιρίες και μορφές παρέμβασης και μετασχηματισμού που υποστηρίζουν, ενθαρρύνουν, ενισχύουν τις δυνατότητες ανάδυσης συγκεκριμένων μορφών ζωής, συγκεκριμένων τρόπων ύπαρξης και γνώσης.

Στην προοπτική αυτή οι διάφορες μορφές ύπαρξης και γνώσης κατανοούνται ως φαινόμενα που αναδύονται από τις συναλλαγές, σχέσεις ή ενδο-δράσεις που λαμβάνουν χώρα σε συγκεκριμένα πλαίσια (οικολογικά, πραγματιστικά, διαπροσωπικά, κοινωνικο-ιστορικά, πολιτισμικά, κ.ά.) που τυγχάνει να βρίσκονται και να εμπλέκονται τα υποκείμενα (π.χ. μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί, κ.ά.). Αυτή η έννοια της διαπλεκόμενης ενδο-δράσης υποδηλώνει ότι τα φαινόμενα δεν υπάρχουν εκεί έξω ούτε εκεί μέσα, ούτε αναπτύσσονται στο κενό, αλλά αναδύονται πάντα σε συγκεκριμένα υλικά-λογοθετικά πλαίσια πρακτικών ως ενδο-δραστικά φαινόμενα ανάμεσα σε όλα τα στοιχεία που συγκροτούν τα πλαίσια αυτά. Οι ερευνητές εδώ δεν λειτουργούν επίσης ως ανεξάρτητοι

αντικειμενικοί παρατηρητές των φαινομένων, τα ποικίλα πλαίσια δεν λειτουργούν επίσης ως αυτόνομοι τόποι ερεθισμάτων και πόρων, τα ποικίλα μέσα και εργαλεία δεν λειτουργούν ως ουδέτερα μέσα, οι άνθρωποι δεν είναι επίσης απλοί μεταφορείς μηνυμάτων. Όλα συγκροτούνται ενδο-δρασιακά ως σύνθετοι υλικο-λογοθετικοί και διαλογικοί μηχανισμοί και φαινόμενα.

Στο συμπόσιο αυτό, βασιζόμαστε και αντλούμε από την έννοια αυτή του διαλόγου και τις συνδεόμενες με αυτήν έννοιες του υλικο-λογοθετικού πλαισίου πρακτικών, του πολυφωνικού τόπου, της συνεργασίας, της ζώνης της εγγύτερης ανάπτυξης και του δυνητικού χώρου, οι οποίες εστιάζουν στο πώς το νόημα, η γνώση, οι ψυχολογικές διαδικασίες, η διαδικασία φαντασίας, παιχνιδιού, δημιουργίας, μάθησης, ανάπτυξης, κ.ά., συν-διαμορφώνονται και συν-αναπτύσσονται στο πλαίσιο των ενεργών και δυναμικών εντάσεων, σχέσεων και ενδο-δράσεων που υπάρχουν ανάμεσα σε διαφορετικές καταστάσεις, θέσεις, στάσεις και φωνές μεταξύ του κοινωνικού και του ατομικού. Οι άνθρωποι υπάρχουν και αναπτύσσονται σε σωματική, συναισθηματική, διανοητική, πνευματική αλληλεξάρτηση και κοινωνικο-πολιτισμική αλληλεπίδραση και ενδο-δράση διαμορφώνοντας τη γνώση και τον βίο τους μέσω αυτής της αλληλεπίδρασης και ενδο-δράσης. Δεύτερον, αντλούμε στοιχεία από τον τρόπο με τον οποίο ο πολυφωνικός τόπος ως ένα σύνθετο υλικο-λογοθετικό πλαίσιο πρακτικών αντιλαμβάνεται και αναγνωρίζει τις διαφορετικές φωνές και θέσεις προκειμένου να αναγνωριστούν και κατανοηθούν οι επιμέρους οικο-σωματικο-βιωματικές καταστάσεις-προοπτικές και κόσμοι (που διακατέχονται από ιδιαίτερα αντιληπτικά, προθετικά, παρωθητικά, επενεργειακά, βουλευτικά, ψυχολογικά-νοητικά, σωματικά, κινητικά, κ.ά. στοιχεία) αποφεύγοντας την μονοδιάστατη και άκαμπτη μονολογική στάση.

Βασικό συγκροτητικό στοιχείο στις απαντήσεις που δίνονται στα επιμέρους ζητήματα που συνδέονται με τις δυνατότητες δημιουργίας πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης διαδραματίζουν οι *αξίες* (που ρυθμίζουν ή διαμορφώνουν/διατυπώνουν τους στόχους που κατευθύνεται η ανθρώπινη δράση) και οι *νόρμες* (που ρυθμίζουν ή οργανώνουν τις μεθόδους και τα μέσα επίτευξης των στόχων), που εκ των πραγμάτων συνδέονται με συγκεκριμένα κανονιστικά συστήματα ρύθμισης της ανθρώπινης συμπεριφοράς που ορίζουν τι πρέπει (φυσιολογικά ή κανονικά) να επιθυμούν, προσδοκούν και φιλοδοξούν οι άνθρωποι για τα ζητήματα των δυνατοτήτων δημιουργίας πολυφωνικών τόπων (τους προσδιοριστικούς τους παράγοντες, εκδηλώσεις, συνέπειες, κτλ.) και πώς θα πρέπει να προσπαθούν και τι θα πρέπει να κάνουν γι' αυτά. Τα κανονιστικά αυτά συστήματα και οι συνδεόμενες με αυτά αξίες και νόρμες δεν λειτουργούν απλαιοί και ανιστορικά καθώς έχουν κοινωνικο-ιστορική και πολιτισμική προέλευση. Οι διαδικασίες, δηλαδή, διαμόρφωσης και συγκρότησης των αξιών και των νορμών είναι κοινωνικο-ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσιοθετημένες.

Έτσι, ο τρόπος που αντιλαμβάνεται κανείς τους τόπους νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης (ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις για να λειτουργήσουν σωστά και αποτελεσματικά, το τι απαιτήσεις χρειάζονται να εκπληρωθούν και τι οφείλει να κάνει κανείς σε πρακτικό επίπεδο) συνδέεται με τις αξίες και τις νόρμες που σε ένα κοινωνικο-ιστορικο-πολιτισμικό πλαίσιο έχουν διαμορφωθεί σχετικά με το βασικό ερώτημα «Ποιος είμαι;» ή επειδή είμαστε πολλοί «Ποιοι είμαστε;». Πρόκειται για ένα πανάρχαιο ερώτημα που έχει απασχολήσει και απασχολεί όλους τους πολιτισμούς ανά τον κόσμο, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα δίνοντας διάφορες απαντήσεις. Πολύ σημαντικό ρόλο στο τι απαντήσεις δίνονται διαδραματίζει ο τρόπος που η κοινωνία είναι οργανωμένη και κυρίως ο τρόπος που λειτουργεί η εξουσία και τα κυρίαρχα-ηγεμονικά της πρότυπα, που ως τέτοια επηρεάζουν και διαμορφώνουν με τη σειρά τους τα επιμέρους θεσμικά και άτυπα της πλαίσια (στην οικογένεια, στην εκπαίδευση, στον ελεύθερο χρόνο, στη διασκέδαση, κ.ά.). Μια απάντηση, για παράδειγμα, στο βασικό ερώτημα «Ποιοι είμαστε;» που δίνεται κυρίως στις δυτικές κοινωνίες σχετίζεται με το νεοδαρβινικό, νεοφιλελεύθερο αφήγημα του **διαχωρισμού, του ατομικισμού, του ανταγωνισμού και της σύγκρουσης με απώτερο στόχο το οικονομικό κέρδος**. Σύμφωνα με το αφήγημα αυτό, ο θεμελιώδης κανόνας της φύσης και της ζωής είναι **ο κανόνας της επιβίωσης του ισχυρότερου**. Σε αυτό το αφήγημα στηρίζεται σήμερα στην Ελλάδα η πολιτική για τη ζωή μας και για το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Σε αυτή τη φιλοσοφία στηρίζονται επίσης σήμερα τα συστήματα αξιολόγησης και η

αριστεία. Σε ποιο βαθμό όμως το αφήγημα αυτό είναι σήμερα έγκυρο και σωστό, στη βάση των πιο σύγχρονων επιστημονικών δεδομένων (π.χ. στη βάση των δεδομένων της επιγενετικής και της οικολογικής πολιτικής όπου υποστηρίζεται ότι η φύση και η ζωή βασίζεται στον κανόνα της **συνεργασίας, της αμοιβαίας αρωγής και της συμβίωσης**); Τι εννοιολογικό επομένως προσδιορισμό και περιεχόμενο μπορεί να έχει ο όρος «πολυφωνικός τόπος νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης» και τι επίσης πρακτικές επιδράσεις και συνεπαγωγές μπορεί να έχει στην καθημερινή μας ζωή στο πλαίσιο του παραδείγματος του διαχωρισμού, του ατομικισμού, του ανταγωνισμού και της σύγκρουσης και τι στο πλαίσιο του παραδείγματος της συνεργασίας;

Στόχος του διεπιστημονικού-καλλιτεχνικού συμποσίου είναι η παρουσίαση και αποτίμηση της προβληματικής που αφορά τις δυνατότητες αλλά και τα εμπόδια δημιουργίας και καλλιέργειας πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο της οικογένειας, της εκπαίδευσης και της κοινωνίας γενικότερα στη βάση των πιο σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και δεδομένων, έχοντας ως βασικό άξονα προβληματισμού τις δυνατότητες δημιουργικής σύνθεσης των προσεγγίσεων και κατά συνέπεια διεύρυνσης και εμπλουτισμού του θεωρητικού και μεθοδολογικού εξοπλισμού των κοινωνικών επιστημών και των επιστημών αγωγής και υγείας. Με άλλα λόγια, στόχος του συμποσίου είναι η εξέταση και ο κριτικός αναστοχασμός καίριων θεωρητικών, επιστημολογικών, ηθικών, δεοντολογικών, μεθοδολογικών και πρακτικών ζητημάτων που αφορούν τις δυνατότητες αλλά και τις δυσκολίες δημιουργίας πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης (στην οικογένεια, την εκπαίδευση και την κοινωνία γενικότερα) στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών και των επιστημών αγωγής και υγείας. Είναι επίσης να εξετάσουμε ζητήματα που αφορούν τις επιδράσεις, συνεπαγωγές και σχέσεις των πολυφωνικών τόπων με τις ψυχολογικές (νοητικές-γνωστικές, ιδιοσυγκρασιακές, μαθησιακές, παρωθητικές, κ.ά.) διαδικασίες και τις διαδικασίες αγωγής, κοινωνικοποίησης, υγείας και θεραπείας στο πλαίσιο της οικογένειας, του σχολείου, των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, της τεχνητής νοημοσύνης και των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης. Μετατοπίζοντας την έμφαση του ενδιαφέροντος σε πιο συνθετικές και ολιστικές προσεγγίσεις και πρακτικές του διαλόγου και των πολυφωνικών τόπων, το συμπόσιο στοχεύει στην κριτική αποτίμηση των διαφορετικών θέσεων και προσεγγίσεων. Σε πρακτικό επίπεδο το συμπόσιο στοχεύει επίσης να αναδείξει τις δυνατότητες των παιγνιδιών εναλλακτικών-βιωματικών και ενσώματων-πολυτροπικών ψυχοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων μέσα από την παρουσίαση συγκεκριμένων βιωματικών εργαστηρίων και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων και δρώμενων (εκθέσεις, παραστάσεις, κ.ά.). Στοχεύει επίσης να εξετάσει και να προβληματίσει σε σχέση με το επίκαιρο ζήτημα της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4) σε ποιο βαθμό έχει πλέον και αυτή τη δική της φωνή και θα μπορούσε να συνιστά μέρος των πολυφωνικών τόπων δημιουργίας νοήματος, κοινωνικής επικοινωνίας και παιδαγωγικής ή ψυχοπαιδαγωγικής πράξης συνεργαζόμενη με τις μεθοδολογίες και μεθόδους της κοινωνικής έρευνας (κυρίως της ποιοτικής και της βασισμένης στην τέχνη έρευνα). Ένας άλλος βασικός στόχος του συμποσίου είναι να παρέχει στη νέα γενιά φοιτητών και ερευνητών όχι μόνο εναλλακτικές προσεγγίσεις στη θεωρία και έρευνα των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας, αλλά και καινούργιους τρόπους σκέψης και πρακτικής δράσης σχετικά με την ερευνητική-διδασκτική τους ιδιότητα και ταυτότητα.

Ορισμένοι από τους στόχους του συμποσίου είναι:

1. Να προσδιοριστεί και να διερευνηθεί το ζήτημα των προοπτικών και ορίων δημιουργίας πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στη θεωρία, την έρευνα και την πράξη των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας.
2. Να παρουσιαστεί και αποτιμηθεί η σύγχρονη προβληματική (προσεγγίσεις, θέσεις, κριτικές, διαμάχες, διλήμματα, παρανοήσεις, καταχρήσεις) και τα πρόσφατα ερευνητικά πορίσματα που αφορούν την έννοια των πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις κοινωνικές επιστήμες, την τέχνη και τις επιστήμες αγωγής και υγείας.
3. Να προσδιοριστούν και να αναδειχθούν οι δυνατότητες και τα όρια των προσεγγίσεων των πολυφωνικών τόπων στις κοινωνικές επιστήμες, στην τέχνη και στις επιστήμες αγωγής και υγείας.

4. Να προσδιοριστούν οι ιδιαίτερες προκλήσεις που δημιουργούν οι προσεγγίσεις των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις κοινωνικές επιστήμες, στην τέχνη και στις επιστήμες αγωγής και υγείας.
 5. Να προσδιοριστεί και να διερευνηθεί η θέση των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης και των προσεγγίσεών τους στα ζητήματα της μεθοδολογίας της έρευνας και της γνώσης.
 6. Να κατανοηθούν οι σχέσεις μεταξύ των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης, των ενσώματων-βιωματικών διαδικασιών που συνδέονται με αυτήν και των συμβολικών-μεταφορικών διαδικασιών και αναπαραστατικών μορφών.
 7. Να παρουσιαστούν οι συνεπαγωγές και εφαρμογές που έχουν οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας και επίσης γενικότερα στην εκπαίδευση, την παιδεία και την κοινωνική πολιτική.
 8. Να παρουσιαστούν οι εφαρμογές που έχουν οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης και οι προσεγγίσεις τους σε ποικίλες περιπτώσεις δοκιμάζοντας νέες ιδέες, πρακτικές και ερμηνείες.
 9. Να διερευνηθούν οι χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις κοινωνικές επιστήμες, την τέχνη και στις επιστήμες αγωγής και υγείας.
- Πιο συγκεκριμένα, ο προβληματισμός και η συζήτηση εστιάζεται στα ακόλουθα βασικά ζητήματα:
1. Τι είναι οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης, ποιες είναι οι βασικές τους διαστάσεις και πώς αυτοί προσλαμβάνονται, κατανοούνται και εφαρμόζονται στη σύγχρονη εποχή της κρίσης;
 2. Ποιοι είναι οι θεμελιώδεις ιστορικοί και επιστημολογικοί παράγοντες που οδήγησαν στην ανάδυση και την ανάπτυξη των θεωριών και ερευνών των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας;
 3. Τι τάσεις υπάρχουν στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας σχετικά με τις ερευνητικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις που έχουν ως βασικό τους αντικείμενο τους πολυφωνικούς τρόπους νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης;
 4. Γιατί είναι αναγκαίες και χρήσιμες οι προσεγγίσεις για τη θεωρία και έρευνα των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας;
 5. Γιατί και πώς οι προσεγγίσεις που αφορούν τους πολυφωνικούς τρόπους νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης συνδέονται ή θα μπορούσαν να συνδέονται με την έρευνα των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας;
 6. Τι είδους «αλήθειες» παράγονται από τις προσεγγίσεις που αφορούν τους πολυφωνικούς τρόπους νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης;
 7. Πώς η «ποιότητα» των προσεγγίσεων αυτών μπορεί να οριστεί ή να εξασφαλιστεί;
 8. Ποια είναι τα εμπόδια και οι δυσκολίες δημιουργίας πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης και πώς θα μπορούσαν αυτές να λυθούν ή εξαλειφθούν και αρθούν;
 9. Γιατί είναι αναγκαίοι και χρήσιμοι οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης για άτομα και κοινότητες με ακραίο δογματικό-μονολογικό προσανατολισμό;
 10. Πώς η πραγματικότητα των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης μπορεί να πλαισιώσει και να επηρεάσει τη θεωρία και την πρακτική των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας;
 11. Πώς οι ερευνητικές προσεγγίσεις των πολυφωνικών τρόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας λειτουργούν στην πράξη;

12. Πώς οι σχέσεις νου-σώματος-κοινωνίας-πολιτισμού στα ζητήματα των πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης αλλάζουν ή αντιστέκονται στην αλλαγή ως ιστορικές διαδικασίες ανασχηματισμού του κόσμου;
13. Πώς το ζήτημα των πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις μετα-ανθρωπιστικές προσεγγίσεις επηρεάζει και δημιουργεί νέες προοπτικές για την κατανόηση του κόσμου μας;
14. Ποιες είναι οι δυνατότητες και τα όρια των προσεγγίσεων στη θεωρία και έρευνα των πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας;
15. Τι ρόλο διαδραματίζουν οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις νοητικές-γνωστικές και γενικότερα ψυχολογικές διαδικασίες (αντίληψη, νόηση, σκέψη, παρώθηση, φαντασία, γλώσσα, προσωπικότητα, κ.ά.);
16. Τι ρόλο διαδραματίζουν οι πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στις μαθησιακές, αναπτυξιακές, επικοινωνιακές, διαπροσωπικές, κοινωνικο-ηθικές, πνευματικές, θεραπευτικές διαδικασίες στο πλαίσιο της οικογένειας, του σχολείου, των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4) και των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης;
17. Τι γνωρίζουμε για τους πολυφωνικούς τρόπους νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο της σύγχρονης πραγματικότητας (καθημερινή επικοινωνία, οικογένεια, σχολείο, νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας, τεχνητής νοημοσύνης-ChatGPT 4) και ποιες είναι οι σημειούμενες αλλαγές σε σχέση με παλαιότερες πολιτισμικές νοοτροπίες (παράδοση και διαχρονικές ανθρωπολογικές σημαίνουσες);
18. Τι είδους χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης έχουν γίνει και γίνονται στις κοινωνικές επιστήμες, στην τέχνη και στις επιστήμες αγωγής και υγείας;

Βασική μας επιδίωξη είναι η προβληματική του συμποσίου αυτού να συγκεντρώσει ερευνητές και συνέδρους από γειτονικά επιστημονικά πεδία των κοινωνικών επιστημών, της τέχνης και των επιστημών αγωγής και υγείας και να ενθαρρύνει την προώθηση διεπιστημονικών (interdisciplinary), πολυεπιστημονικών (multidisciplinary), υπερεπιστημονικών (transdisciplinary) και συνθετικών (integrative) προσεγγίσεων όσον αφορά τη διερεύνηση των φαινομένων και ζητημάτων που αφορούν τις δυνατότητες δημιουργίας πολυφωνικών τόπων νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο της οικογένειας, της εκπαίδευσης και της κοινωνίας και κυρίως της σύμφυτης δυνατότητας του ανθρώπου να αλλάζει με όρους σχέσεων, αλληλεπιδράσεων και ενδο-δράσεων με το περιβάλλον του (οικολογικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτισμικό), όχι μόνο υπό το πρίσμα των κυρίαρχων σήμερα θετικιστικών, μετα-θετικιστικών, βιο-ιατρικών, κονστρουκτιβιστικών, μετανεωτερικών και νεο-φιλελεύθερων προσεγγίσεων.



ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

1. Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί και Οντολογικές και Επιστημολογικές-Μεθοδολογικές Διαστάσεις των Πολυφωνικών Τόπων Δημιουργίας Νοήματος, Μάθησης και Ανάπτυξης

- Η έννοια του πολυφωνικού τόπου δημιουργίας νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης
- Οντολογικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των πολυφωνικών τόπων δημιουργίας νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικές επιστήμες (ψυχολογία, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία, κ.ά.)
- Πολυφωνικοί τόποι και ανθρωπιστικές επιστήμες
- Πολυφωνικοί τόποι και καλλιτεχνική δημιουργία
- Πολυφωνικοί τόποι και επιστήμες της υγείας
- Πολυφωνικοί τόποι και επιστήμες της αγωγής
- Πολυφωνικοί τόποι και ψυχοθεραπεία
- Πολυφωνικοί τόποι στην κριτική κοινωνική και πολιτισμική θεωρία
- Πολυφωνικοί τόποι και ρεαλισμός
- Πολυφωνικοί τόποι και κονστρουκτιβισμός
- Πολυφωνικοί τόποι και πραγματισμός
- Πολυφωνικοί τόποι και μετα-ανθρωπισμός
- Πολυφωνικοί τόποι και κβαντική φιλοσοφία
- Πολυφωνικοί τόποι, σώμα και βίωμα
- Θεωρητικές προσεγγίσεις των πολυφωνικών τόπων και οι προοπτικές και τα όριά τους, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, οι διαμάχες και τα διλήμματα
- Συστημικές και οικολογικές διαστάσεις των πολυφωνικών τόπων
- Πολυφωνικοί τόποι και διεπιστημονικές (interdisciplinary), πολυεπιστημονικές (multidisciplinary) και υπερεπιστημονικές (transdisciplinary) ερευνητικές πρακτικές
- Πέρα από τους πολυφωνικούς τόπους: Λάθη, παρανοήσεις καταχρήσεις σχετικά με τις προσεγγίσεις των πολυφωνικών τόπων στη φιλοσοφία, την επιστήμη και την τέχνη

2. Πολυφωνικοί Τόποι Δημιουργίας Νοήματος, Μάθησης και Ανάπτυξης και Κοινωνικο-Ιστορικές, Πολιτισμικές και Πολιτικές Διαδικασίες

- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνική θεωρία
- Κοινωνικο-ιστορικές, πολιτισμικές και οικολογικές διαστάσεις των πολυφωνικών τόπων
- Ο πολυφωνικός τόπος ως κοινωνικο-ιστορικό-πολιτισμικό φαινόμενο
- Χωρο-χρονικές διαδικασίες και πολυφωνικοί τόποι
- Οι πολυφωνικοί τόποι μέσα από το πρίσμα της ιστορίας (προνεωτερική-προβιομηχανική, νεωτερική-βιομηχανική και μετανεωτερική-μεταβιομηχανική εποχή, τέταρτη επιστημονική-τεχνολογική επανάσταση)
- Οι πολυφωνικοί τόποι σε καιρούς κρίσης στην κοινωνία
- Αναπαραστάσεις, συμβολισμοί και τύποι πολυφωνικών τόπων στις διάφορες ιστορικές εποχές
- Πολυφωνικοί τόποι και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού και της ταυτότητας
- Νομικές και πολιτικές διαστάσεις των πολυφωνικών τόπων
- Πολυφωνικοί τόποι και βιωσιμότητα: νέες έννοιες και νέες πρακτικές στην εποχή της κρίσης
- Πολυφωνικοί τόποι και ετερότητα (διαφορετικότητα)
- Πολυφωνικοί τόποι και συλλογικές μνήμες
- Συνεπαγωγές των πολυφωνικών τόπων στους θεσμούς της κοινωνίας

3. Πολυφωνικοί Τόποι και Ψυχολογικές (Νοητικές-Γνωστικές, Συναισθηματικές, Παρωθητικές, Συνειδησιακές, κ.ά.) Διαδικασίες

- Πολυφωνικοί τόποι και το ζήτημα των σχέσεων νου-σώματος: Καρτεσιανές και αντικαρτεσιανές προσεγγίσεις – Υπερβαίνοντας τους δυισμούς
- Ψυχολογικές διαστάσεις των πολυφωνικών τόπων
- Συναισθηματικές διαστάσεις των πολυφωνικών τόπων
- Πολυφωνικοί τόποι και γνώση: Προς μια σχεσιακή και ενδο-δρασιακή προσέγγιση

- Πολυφωνικοί τόποι, σώμα, βίωμα και ενσώματη εμπειρία: Ο ρόλος τους στις νοητικές-γνωστικές διαδικασίες
- Πολυφωνικοί τόποι και ψυχικές διαδικασίες (αντίληψη, σκέψη, συναισθήματα, παρώθηση, φαντασία, μνήμη, γλώσσα, δημιουργικότητα, προσωπικότητα, συνείδηση κ.λπ.)
- Πολυφωνικοί τόποι, δράση και διαδικασίες συγκρότησης του νοήματος
- Πολυφωνικοί τόποι, γλωσσικές και συμβολικές-μεταφορικές διαδικασίες
- Πολυφωνικοί τόποι και συναισθήματα
- Πολυφωνικοί τόποι και δημιουργική φαντασία
- Πολυφωνικοί τόποι και συνειδησιακές διαδικασίες
- Πολυφωνικοί τόποι και διυποκειμενικές διαστάσεις της γνώσης
- Πολυφωνικοί τόποι και ζητήματα εξουσίας και πειθαρχικών μηχανισμών
- Πολυφωνικοί τόποι και αναπτυξιακές διαδικασίες
- Χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τόπων στην ψυχολογία

4. Πολυφωνικοί Τόποι, Σώμα, Βίωμα και Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας

- Ο ρόλος των πολυφωνικών τόπων δημιουργίας νοήματος στη μεθοδολογία της έρευνας (ποσοτική, ποιοτική, μεικτή και βασισμένη στην τέχνη μέθοδος έρευνας)
- Πολυφωνικοί τόποι, ενσώματο βίωμα του ερευνητή και ενσώματο βίωμα των υποκειμένων της έρευνας: Προς μια ενσώματη σχεσιακή ερευνητική μεθοδολογία
- Πολυφωνικοί τόποι, αντιληπτικά συστήματα (οπτικό, ακουστικό, γευστικό, οσφρητικό, κιναισθητικό) και πολυτροπικές μεθοδολογίες έρευνας
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες συλλογής, ερμηνείας, αναπαράστασης και διάδοσης των ερευνητικών δεδομένων
- Πολυφωνικοί τόποι, προσφερόμενες δυνατότητες (affordances) και ενσώματες-βιωματικές και βασισμένες στην τέχνη μεθοδολογίες/μέθοδοι έρευνας
- Πολυφωνικοί τόποι, σώμα, ψηφιακές τεχνολογίες, τεχνητή νοημοσύνη (ChatGPT 4) και νέοι τρόποι ερευνητικού σχεδιασμού
- Πολυφωνικοί τόποι, έμφυλες ταυτότητες, σώμα, βίωμα και ερευνητικές διαδικασίες και πρακτικές
- Πολυφωνικοί τόποι, ενσώματο βίωμα, γλωσσικές διαδικασίες και μεταφορές στο πλαίσιο των μεθοδολογιών/μεθόδων έρευνας
- Πολυφωνικοί τόποι και ποιοτικές μεθοδολογίες έρευνας (εθνογραφική, οικολογική, βιογραφική, αφηγηματική, ερμηνευτική, φαινομενολογική, διαλογική, σημειωτική, κριτική, κοινωνικο-ιστορική-πολιτισμική, έρευνα-δράση, φεμινιστική, κ.ά.)
- Πολυφωνικοί τόποι, κρίση της αναπαράστασης, σώμα, βίωμα, λόγος, αφήγηση, αναστοχασμός
- Πολυφωνικοί τόποι, σώμα, βίωμα, μεθοδολογία της έρευνας και τεχνητή νοημοσύνη (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι και perezhivanie
- Πολυφωνικοί τόποι και το βίωμα της παρούσας στιγμής
- Πολυφωνικοί τόποι, εξουσία, γνώση και πειθαρχικοί μηχανισμοί του σώματος στο πλαίσιο των μεθοδολογιών/μεθόδων έρευνας
- Χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τόπων δημιουργίας νοήματος στην επιστήμη και στην μεθοδολογία έρευνας

5. Πολυφωνικοί Τόποι, Παιδί και Οικογένεια: Πρακτικές Αγωγής, Κοινωνικοποίησης, Πειθάρχησης, Επενέργειας, Επικοινωνίας, Μάθησης και Ανάπτυξης

- Πολυφωνικοί τόποι και ζητήματα διαπαιδαγώγησης των παιδιών στην οικογένεια
- Πολυφωνικοί τόποι και ζητήματα εξουσίας, γνώσης, πειθαρχικών μηχανισμών και αντιστάσεων των παιδιών στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι στην οικογένεια και διαδικασίες «διαχείρισης» του σώματος-κίνησης των παιδιών
- Πολυφωνικοί τόποι και πρακτικές γραμματισμού και κοινωνικοποίησης των παιδιών στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι, σύγχρονες μορφές οικογένειας και διαδικασίες συγκρότησης νέων μορφών υποκειμενικότητας

- Πολυφωνικοί τόποι, προσφερόμενες δυνατότητες (affordances) και διαδικασίες αντίληψης, δράσης και επενέργειας (agency) στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού/ταυτότητας των παιδιών στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι, έμφυλες ταυτότητες και οικογένεια
- Πολυφωνικοί τόποι και σεξουαλικότητα στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι και επικοινωνιακές διαδικασίες στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι και διαδικασίες αγωγής, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικο-ηθικές διαδικασίες στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι, ενσώματο βίωμα, γλωσσικές διαδικασίες και μεταφορές στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι, αναπηρία και ειδική αγωγή στο πλαίσιο της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι και υγεία στο πλαίσιο της οικογένειας
- Ο ρόλος του πολυφωνικού τόπου σε περιόδους κρίσης της οικογένειας
- Πολυφωνικοί τόποι και παιγνιώδεις εναλλακτικές-βιωματικές και ενσώματες-πολυτροπικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις/προγράμματα στο πλαίσιο της οικογένειας

6. Πολυφωνικοί Τόποι, Παιδί και Εκπαίδευση

- Πολυφωνικοί τόποι και ζητήματα διδασκαλίας, μάθησης και ανάπτυξης των παιδιών στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και ζητήματα εξουσίας, γνώσης, πειθαρχικών μηχανισμών και αντιστάσεων των παιδιών στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι στην εκπαίδευση και διαδικασίες «διαχείρισης» του σώματος-κίνησης των παιδιών
- Πολυφωνικοί τόποι και πρακτικές «σωματικού εγγραμματοισμού» στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και πρακτικές γραμματισμού και κοινωνικοποίησης των παιδιών στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι, σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης και διαδικασίες συγκρότησης νέων μορφών υποκειμενικότητας
- Πολυφωνικοί τόποι, προσφερόμενες δυνατότητες (affordances) και διαδικασίες αντίληψης, δράσης και επενέργειας (agency) στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού/ταυτότητας των παιδιών στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι, έμφυλες ταυτότητες και εκπαίδευση
- Πολυφωνικοί τόποι και σεξουαλικότητα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και επικοινωνιακές διαδικασίες στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και διαδικασίες διδασκαλίας, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικο-ηθικές διαδικασίες στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι, ενσώματο βίωμα, γλωσσικές διαδικασίες και μεταφορές στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι, αναπηρία και ειδική αγωγή στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και υγεία στο πλαίσιο της εκπαίδευσης
- Ο ρόλος του πολυφωνικού τόπου σε περιόδους κρίσης της εκπαίδευσης
- Πολυφωνικοί τόποι και εναλλακτικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις (κριτική παιδαγωγική, διαλογική παιδαγωγική, βιωματική παιδαγωγική, φεμινιστική παιδαγωγική, κ.ά.)
- Πολυφωνικοί τόποι και παιγνιώδεις εναλλακτικές-βιωματικές και ενσώματες-πολυτροπικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις/προγράμματα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης

7. Πολυφωνικοί Τόποι, Μηχανές, Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και Τεχνητή Νοημοσύνη (ChatGPT 4)

- Πολυφωνικοί τόποι δημιουργίας νοήματος και ζητήματα διδασκαλίας, μάθησης και ανάπτυξης των παιδιών στο πλαίσιο των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)

- Πολυφωνικοί τόποι δημιουργίας νοήματος, προσφερόμενες δυνατότητες (affordances), πολυτροπικότητα και διαδικασίες αντίληψης, δράσης και επενέργειας (agency) στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού/ταυτότητας των παιδιών στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Συνεπαγωγές και ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα των πρακτικών και μορφών τεχνολογικής βοήθειας των παιδιών στη σύγχρονη εποχή
- Εξουσία, γνώση και πειθάρχηση των παιδιών στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Το βίωμα των παιδιών στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικο-ηθικές διαδικασίες στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι, γλωσσικές διαδικασίες και μεταφορές στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι, αναπηρία και ειδική αγωγή στο πλαίσιο των νέων μηχανών και των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι και υγεία στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι και εναλλακτικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις (κριτική παιδαγωγική, διαλογική παιδαγωγική, βιοματική παιδαγωγική, φεμινιστική παιδαγωγική, κ.ά.) στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)
- Πολυφωνικοί τόποι και παιγνιώδεις εναλλακτικές-βιοματικές και ενσώματες-πολυτροπικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις/προγράμματα στο πλαίσιο των μηχανών και των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και της τεχνητής νοημοσύνης (ChatGPT 4)

8. Πολυφωνικοί Τόποι, Φύση-Πολιτισμός, Υλικότητες και Κρίσεις του Ανθρωπόκainου στο Πλαίσιο της Μετα-ανθρωπιστικής Στροφής

- Φύση και πολυφωνικοί τόποι νοήματος (σε ποιο βαθμό η ύλη, τα πράγματα, τα φυτά και τα ζώα έχουν τη δική τους επενέργεια/agency και φωνή στο γίνεσθαι της ζωής;)
- Η θέση και ο ρόλος των μετα-ανθρωπιστικών προσεγγίσεων στη δημιουργία πολυφωνικών τόπων δημιουργίας νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης
- Πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης, κρίσεις του Ανθρωπόκainου και κριτική στο ανθρωποκεντρικό παράδειγμα
- Οικολογική κρίση, πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης και μετα-ανθρωπιστική στροφή
- Κβαντική φιλοσοφία και πολυφωνικοί τόποι νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης
- Η πολιτική οικολογία ως πολυφωνικός τόπος δημιουργίας νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού/ταυτότητας στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Συνεπαγωγές και ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα των πρακτικών των μετα-ανθρωπιστικών προσεγγίσεων στη σύγχρονη εποχή
- Εξουσία, γνώση και πολυφωνικοί τόποι στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Φύση, πολιτισμός, σώμα και βίωμα στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι και αντιληπτικά συστήματα (αισθήσεις) στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικο-ηθικές διαδικασίες στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι, γλωσσικές και μεταφορικές διαδικασίες και επιτελεστικότητα στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι και διαφορετικότητα/ετερότητα στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής

- Πολυφωνικοί τόποι και υγεία στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι δημιουργίας νοήματος, μάθησης και ανάπτυξης και εναλλακτικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Πολυφωνικοί τόποι και παιγνιώδεις εναλλακτικές-βιωματικές και ενσώματες-πολυτροπικές ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις/προγράμματα στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής
- Χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τόπων στο πλαίσιο της μετα-ανθρωπιστικής στροφής

9. Πολυφωνικοί Τόποι στις Δημιουργικές Πρακτικές και στην Τέχνη

- Πολυφωνικοί τόποι, σώμα, μηχανές, βιώματα και συναισθήματα στις δημιουργικές πρακτικές και στην τέχνη (λογοτεχνία, χορός, δημιουργική κίνηση, μουσική, τραγούδι, οπτικές τέχνες, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος, θέατρο, φωτογραφία, περφόρμανς, εγκαταστάσεις, κ.ά.)
- Πολυφωνικοί τόποι και εικονογραφικές πρακτικές
- Αναπαραστάσεις των πολυφωνικών τόπων στην τέχνη
- Πολυφωνικοί τόποι και Αρχιτεκτονική
- Πολυφωνικοί τόποι, προσφερόμενες δυνατότητες (affordances) και διαδικασίες αντίληψης, δράσης και επενέργειας (agency) στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι, υλικότητες (materialities) και διαδικασίες διαμόρφωσης του εαυτού/ταυτότητας στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι, εξουσία, γνώση και πειθάρχηση στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Το βίωμα των πολυφωνικών τόπων στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και επικοινωνιακές διαδικασίες στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και διαδικασίες διδασκαλίας, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και κοινωνικο-ηθικές διαδικασίες στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι, ενσώματο βίωμα, γλωσσικές και συμβολικές-μεταφορικές διαδικασίες στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι, αναπηρία και ειδική αγωγή στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και υγεία στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και αυτοσχεδιασμός στο πλαίσιο των δημιουργικών πρακτικών και της τέχνης
- Πολυφωνικοί τόποι και καρναβάλι
- Χρήσεις και καταχρήσεις των πολυφωνικών τόπων στις δημιουργικές πρακτικές και στην τέχνη

